

дидактична філологія. Серія: Педагогіка. 2016. Вип. 22. С. 24–32.
URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tdf_2016_22_5

3. Коваль Н.Є. Комунікативно-прагматичні аспекти юридичного дискурсу. Викладання англійської мови як мови фаху в контексті глобалізації університетської освіти. Вип. 1. Львів, 2006. С. 87–97.

4. Попова Л.О. Професійно орієнтований текст у компетентнісній парадигмі сучасної освіти. Лінгвістика : зб. наук. пр. За ред. проф. К. Д. Глуховцевої. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка». 2018. № 1 (38). С. 186–192

5. Професійно орієнтоване навчання іноземних мов у старшій профільній і вищій школі: проблеми та перспективи: Колективна монографія. За заг. ред. Л. А. Сажко. К. : Вид. центр КНЛУ, 2015. 225 с.

6. Царьова І.В. Лінгвопрагматичний аспект юридичного дискурсу. Науковий часопис НПУ ім. Н.П.Драгоманова. Серія 8. Філологічні науки (мовознавство і літературознавство). Вип 9. 2017. С. 126–132.

Клак Оксана Степанівна,

доцент кафедри іноземних мов та культури фахового мовлення Львівського державного університету внутрішніх справ, кандидат філологічних наук

ФОРМУВАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ПРАВНИКІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Особливої ваги в підготовці сучасних фахівців будь-якої галузі набуває вивчення закономірностей утворення термінологічної лексики, її структури, семантики та особливостей функціонування, оволодіння термінологічною професійною компетенцією. Це завдання є одним із першочергових і у викладанні української мови за професійним спрямуванням майбутнім фахівцям юридичної сфери. Вивчення професійної терміносистеми безпосередньо пов'язане із вирішенням цілої низки проблем: визначення природи термінів як знаків спеціальних понять, виявлення дериваційного потенціалу термінологічної лексики, дослідження загальних тенденцій розвитку терміносистем [1, с. 214].

Засвоєння правничої термінології на лексичному, лексико-семантичному, стилістико-граматичному рівнях передбачає знання дефініцій термінів, їх семантичної будови та вміння диференціювати окремі лексико-семантичні варіанти, вміння добирати слова відповідно до вимог семантичної точності, стилістичної доречності, граматичної та стилістично правильної сполучуваності [2, с. 46], що загалом є передумовою правильного оформлення та ведення процесуальної документації, створення такого юридичного тексту, який буде точним за змістом та однаковою мірою зрозумілим як для фахівця, так і для нефахівця.

Тож роботу над опрацюванням юридичної термінології під час вивчення дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» доцільно здійснювати в таких аспектах:

1) з'ясування природи юридичного терміна та його основних ознак;

2) виокремлення термінологічних одиниць з-поміж загального масиву лексики сучасної української літературної мови, встановлення їх дефініцій та місця в галузевій терміносистемі (загальнонавчальні, спеціально-юридичні чи спеціально-технічні; неосемантизми, неологізми, запозичення чи інтернаціоналізми [3]), родо-видових відношень між окремими одиницями юридичної терміносистеми тощо;

3) вивчення правничої термінологічної лексики з погляду походження (власне українські чи запозичені), встановлення відповідників-дублетів до іншомовних слів (латинізмів, грецизмів, англіцизмів, тюркізмів тощо);

4) з'ясування значень іншомовних терміноелементів;

5) засвоєння фахової правничої лексики, зокрема у процесі роботи над юридичними текстами;

6) встановлення семантичних зв'язків та відношень між термінологічними одиницями правничої сфери (синонімічних, антонімічних, паронімічних тощо);

7) ознайомлення з правилами використання багатозначних термінів та синонімів у юридичних текстах (законодавстві, нормативно-правових актах тощо);

8) визначення способів творення юридичних термінів, їх будови та напрямків семантичних змін, яких вони зазнають;

9) вивчення етимології професійних фразеологізмів, ідіом та пояснення їх значень;

10) аналіз сучасних тенденцій у формуванні термінологічного апарату юридичної науки;

11) уніфікація юридичних термінів та правил, яким вони мають відповідати;

12) практикування у термінологічно-мовній експертизі нормативних правових актів;

13) дотримання норм сучасної української літературної мови щодо вимови, написання та відмінювання юридичних термінів тощо.

Отже, систематична й скрупульозна робота над оволодінням юридичною термінологією сприяє підвищенню загальної професійної компетенції майбутнього правника, формуванню в нього фундаментальних основ теорії та практики фаху, визначає успішність професійної комунікації та вироблення специфічної термінологічної культури.

Список використаних джерел

1. Василенко В. Інтеграція мовного потенціалу профільних дисциплін і лінгвістичного курсу – актуальне завдання вищого

юридичного навчального закладу. *Вісник Сумського державного університету*. Суми, 2004. С. 44-46.

2. Юлдашева А. С. Аналіз логіко-понятійних відношень у правничій термінології кримінального законодавства. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 10. Проблеми граматики і лексикології української мови: Зб. наук. праць / Відп. ред. М. Я. Плющ. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. Вип. 6. С. 213–217.

3. Любченко М. І. Юридична термінологія: поняття, особливості, види : монографія. Харків : Права людини, 2015. 280 с.

Косьмій Олена Михайлівна,

старший науковий співробітник

ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»

МОН України, кандидат політичних наук,

доцент

ДИДАКТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІНТЕРАКТИВНИХ РОБОЧИХ АРКУШІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Освітній процес трансформується відповідно до тих викликів, що постають перед сучасним суспільством. Нові методики і технології постійно з'являються для того, щоб зробити навчання більш ефективним.

На сьогоднішні набуває популярності використання інтернет-сервісів для створення цікавих дидактичних матеріалів з будь-якої теми з використанням текстів, зображень, відео та аудіо файлів, у тому числі інтерактивних [2, с. 97].

Викладання української мови має на меті формування мовної компетентності й сприяння самореалізації здобувачів освіти. Створення вправ за допомогою сучасних сервісів підвищує рівень мотивації до навчання, робить його більш цікавим, оскільки містить елементи гейміфікації. При вивченні української мови як навчальної дисципліни вправа є однією із найважливіших різновидів усної чи письмової роботи на заняттях з української мови, основним завданням якої є презентація теоретичних знань на практиці, формування мовних і мовленнєвих умінь і навичок, перевірка якості засвоєння теорії [1, с. 56]. Різні види вправ можна інтегрувати до інтерактивного робочого аркуша. Такі робочі аркуші стануть у пригоді як під час дистанційного навчання, так і на уроках в класі (використовуючи інтерактивну дошку або попередньо роздрукувавши їх на папері).

Найбільш популярними на даний час сервісами для створення робочих аркушів є Wizer.me [3], Formative [4], Live Worksheets [5] та ін. Оскільки функціональне наповнення цих сервісів є досить схожим, тому будемо узагальнено розглядати їх дидактичний потенціал при вивченні української мови. При розробленні інтерактивних робочих аркушів варто керуватися принципами доступності навчального матеріалу, наступності у його викладенні, системності, врахування міжпредметних зв'язків.